

**Қазақстан Республикасы
Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросы басшысының
2021 жылғы «4» наурыздағы № 7
бұйрығына 12-қосымша**

Приложение 12 к приказу
Руководителя Бюро национальной статистики Агентства
по стратегическому планированию и реформам
Республики Казахстан от «4» марта 2021 года № 7

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігінің
Статистика комитеті төрағасының
2020 жылғы 10 ақпандағы
№ 21 бұйрығына 27-қосымша**

Приложение 27 к приказу
Председателя Комитета по статистике
Министерства национальной экономики
Республики Казахстан
от 10 февраля 2020 года № 21

**«Мал шаруашылығының жай-күйі туралы есеп» (индексі 24-сх, кезеңділігі жылдық)
жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық
Инструкция по заполнению статистической формы общегосударственного статистического наблюдения
«Отчет о состоянии животноводства» (индекс 24-сх, периодичность годовая)**

<p>1. Осы «Мал шаруашылығының жай-күйі туралы есеп» (индексі 24-сх, кезеңділігі жылдық) жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) «Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының (бұдан әрі – Заң) 12-бабының 8) тармақшасына сәйкес әзірленді және «Мал шаруашылығының жай-күйі туралы есеп» (индексі 24-сх, кезеңділігі жылдық) жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын (бұдан әрі – статистикалық нысан) толтыруды нақтылайды.</p> <p>2. Осы Нұсқаулықта Заңда айқындалған мәндердегі ұғымдар, сондай-ақ мынадай анықтамалар пайдаланылады:</p> <p>1) көк мал азықтары – табиғи және жақсартылған шалғындар мен жайылымдар, сондай-ақ көкпен қоректендіру үшін арнайы өсірілген дақылдар</p>	<p>1. Настоящая инструкция по заполнению статистической формы общегосударственного статистического наблюдения «Отчет о состоянии животноводства» (индекс 24-сх, периодичность годовая) (далее – Инструкция) разработана в соответствии с подпунктом 8) статьи 12 Закона Республики Казахстан от 19 марта 2010 года «О государственной статистике» (далее – Закон) и детализирует заполнение статистической формы общегосударственного статистического наблюдения «Отчет о состоянии животноводства» (индекс 24-сх, периодичность годовая) (далее – статистическая форма).</p> <p>2. В настоящей Инструкции используются понятия в значениях, определенных в Законе, а также следующие определения:</p> <p>1) зеленые корма – травы естественных и улучшенных лугов и пастбищ, а также специально выращиваемые культуры для зеленой подкормки. Особенность</p>
---	---

<p>жатады. Көк мал азықтарының ерекшелігі – ылғалдың жоғары құрамы (70–85%);</p> <p>2) құнарлы мал азығы – құрамындағы қоректік заттары жоғары мал азығы. Құнарлы мал азығының негізгі бөлігін жемшөптік астық және бұршақ дақылдарының дәндері құрайды. Құнарлы мал азығына кебек, күнжаралар және шроттар, өсімдік майы өндірісінің қалдықтары, жом және сірне, крахмалсірнелі, спирт, сыра қайнату өндірісі мен шарап дайындау ісінің қалдықтары, жануар тектес мал азықтары: балық, ет, ет-сүйек, қан және сүйек ұны, мал азығы ашытқылары, витаминдер және шөп ұны жатады;</p> <p>3) құрама жем – белгілі бір түрі, типі және өнімділігі бойынша жануарларды толық азықтандыруды қамтамасыз ететін түрлі азық және азық қоспаларының қажетті мөлшеріне дейін қоспалардан тазартылған және ұсақталған қоспа;</p> <p>4) органикалық мал шаруашылығы – өсірудің экстенсивті және табиғи әдістерін пайдалана отырып, жемшөптердің табиғи көздеріне толық қолжетімділікті қамтамасыз ететін жағдайда ауыл шаруашылығы жануарларын өсіру;</p> <p>5) өңір (осы статистикалық байқау үшін) – облыс, республикалық маңызы бар қала;</p> <p>6) пішен – шөпті сусыздандыру нәтижесінде алынған және құрамында ылғалдың үлес салмағы 17%-дан аспайтын азық;</p> <p>7) пішендеме – кемінде 40% ылғалдыққа дейін дегдітілген және анаэробты жағдайларда сақталған вегетацияның ерте фазаларында жиналған шөптерден дайындалған азық;</p> <p>8) сабан – бастырудан кейін қалған дәнді және дәнді бұршақ дақылдарының құрғақ сабағы, сонымен қатар жапырақтан, гүл шоғырынан және тұқымнан босатылған зығыр, сора, кенаф және басқа да өсімдіктердің сабақтары;</p> <p>9) сойыс салмақ – килограммен өлшенген жаңа сойылған мал етінің толық өңдеуден кейін (бассыз, терісіз, қол-аяқсыз және ішкі құрылысынсыз) нақты массасы;</p> <p>10) сүрлем – ауыл шаруашылығы жануарларына арналған шырынды мал азығы, жоғары қоректі қасиеттері бар, өзінің калориялығы, дәрумендігі және диеталық қасиеттері бойынша жаңа шөппен салыстырмалы.</p> <p>3. Бірнеше аудандар және (немесе) облыстар аумағында мал шаруашылығы саласында қызметті жүзеге асыратын заңды тұлғалар және (немесе) олардың құрылымдық және оқшауланған бөлімшелері, дара кәсіпкерлер, шаруа немесе фермер қожалықтары статистикалық нысанды мал мен құсты өсіру және мал шаруашылығы өнімін өндіру бойынша қызметтің нақты жүзеге асырылатын орны бойынша сипаттайтын, әр аумақ бойынша ақпаратты көрсете отырып жеке бланкілерде ұсынады.</p> <p>Заңды тұлға құрылымдық бөлімшеге статистикалық нысанды тапсыру</p>	<p>зеленых кормов – высокое содержание влаги (70 – 85%);</p> <p>2) концентрированные корма – корма с высоким содержанием питательных веществ. Основную часть концентрированных кормов составляет фуражное зерно злаковых и бобовых культур. К концентрированным кормам относятся отруби, жмых и шроты, отходы производства растительного масла, жом и патока, отходы крахмало-паточного, спиртового, пивоваренного производства и виноделия, корма животного происхождения: рыбная, мясная, мясокостная, кровяная и костная мука, кормовые дрожжи, витамины и травяная мука;</p> <p>3) комбикорм – смесь очищенных от примесей и измельченных до необходимых размеров различных кормов и кормовых добавок, обеспечивающая полноценное кормление животных определенного вида, типа и продуктивности;</p> <p>4) органическое животноводство – разведение сельскохозяйственных животных в условиях, обеспечивающих полный доступ к естественным источникам кормов, с использованием экстенсивных и естественных методов разведения;</p> <p>5) регион (для данного статистического наблюдения) – область, город республиканского значения;</p> <p>6) сено – корм, полученный в результате обезвоживания травы и содержащий не более 17% массовой доли влаги;</p> <p>7) сенаж – корм, приготовленный из трав, убранных в ранние фазы вегетации, проявленных до влажности не менее 40%, и хранящихся в анаэробных условиях;</p> <p>8) солома – сухие стебли злаковых и бобовых зерновых культур, остающиеся после обмолота, также стебли льна, конопли, кенафа и других растений, освобожденные от листьев, соцветий и семян;</p> <p>9) убойный вес – фактическая масса парной туши животного после полной ее обработки (без головы, шкуры, конечностей и внутренних органов), выраженная в килограммах;</p> <p>10) силос – сочный корм для сельскохозяйственных животных, обладает высокими питательными свойствами, по своей калорийности, витаминности и диетическим свойствам сравним со свежей травой.</p> <p>3. Юридические лица и (или) их структурные и обособленные подразделения, индивидуальные предприниматели, крестьянские или фермерские хозяйства, осуществляющие деятельность в сфере животноводства на территории нескольких районов или областей, представляют статистическую форму на отдельных бланках, выделяя информацию по каждой территории, отражающую по месту фактического осуществления деятельности по выращиванию скота и птицы и производству продукции животноводства.</p> <p>При делегировании полномочий юридическим лицом по сдаче статистической формы структурному подразделению юридического лица, данная статистическая форма представляется по месту своего нахождения в территориальные</p>
--	---

<p>бойынша заңды тұлғаның өкілеттіктерін берген кезінде, осы статистикалық нысанды өзінің орналасқан жері бойынша аумақтық статистика бөлімшелеріне тапсырады.</p> <p>4. 1-бөлімде мал мен құсты өсіру және мал шаруашылығы өнімін өндіру бойынша қызметті нақты жүзеге асырған аумақ (облыс, қала, аудан) көрсетіледі.</p> <p>5. 2-бөлімнің 1-жолында шаруашылықтың мал қорасында немесе жайлауда жайылымда болғанына қарамастан есепті жылдың 1 қаңтардағы жағдайы бойынша шаруашылықтағы мал мен құстың түрлері бойынша нақты қолда бары көрсетіледі. Негізгі табынға қосқаннан кейін бұзаулаған қашарларды, суалған және қысыр сиырларды және 27 айға жеткен қашарларды қоса алғанда сүтті, етті және сүтті-етті табынның сиырлар санына негізгі табынның сиырлары жатады.</p> <p>3-жол бойынша өлі туылған төлді есептемегенде кейіннен сатылған, сойылған немесе өлген төлді қоса есепті жылы шаруашылықтың иелігіндегі аналықтан тірідей туған төл көрсетіледі. Алынған төл санына шаруашылық басқа тараптан сатып алынған есепті жылы туған төл жатпайды.</p> <p>2-бөлімнің 4-жолы бойынша шаруашылық өз өңірі шегінде ауыл шаруашылығы кәсіпорындарынан, дара кәсіпкерлерден және шаруа немесе фермер қожалықтарынан және жұртшылық шаруашылықтарынан мал мен құстың барлық сатып алынған жағдайлары (сатып алынғаны, айырбастау тәртібінде алынғаны, сыйға тарту, кездейсоқ көрсетілген қызметтерге, қарызға немесе қарызды өтеуге және басқа да) жазылады.</p> <p>2-бөлімнің 8-жолы бойынша республиканың басқа өңірлерінен және шет елдерден (импорт) сатып алынған мал мен құс бастарының саны көрсетіледі.</p> <p>2-бөлімнің 9-жолында шаруашылық сойған (өздігінен немесе қасапханада) мал мен құс басының саны көрсетіледі, олардың еті жеке қажеттілікке пайдалануға, сатуға немесе ұйымдарға, кәсіпорындарға және шаруашылық қызметкерлеріне, оның ішінде айырбас келісімі бойынша беруге арналған. Осы жолда дайындаушы ұйымдарға, қайта өңдеу кәсіпорындарына, қоғамдық тамақтандыру желісі (асханалар, мейрамханалар, дәмханалар), базарларды қоса сауда желісі арқылы және экспортқа союға сатылған мал мен құс басының саны көрсетіледі.</p> <p>2-бөлімнің 10 және 11-жолдарында мал мен құстың сойылған немесе тірідей және сойыс салмақта союға өткізілген салмағы көрсетіледі. Қой бойынша қаракөл елтірісіне сойылған төл басы да есептеледі (етке сойылған қойдың бір басының тірідей салмағын анықтау кезінде қаракөл елтірісіне сойылған төлдің тірі салмағы есептелмейді).</p> <p>2-бөлімнің 12-жолында ағымдағы жылы өлген жас төлді қоса алғанда есепті жылдағы барлық өлген мал мен құстың саны (өрттен, табиғи апаттан, суға батып кеткен және басқа) қамтылады. Сонымен бірге еті тағамға пайдаланылмаған</p>	<p>подразделения статистики.</p> <p>4. В разделе 1 указывается территория (область, город, район) фактического осуществления деятельности по выращиванию скота и птицы и производству продукции животноводства.</p> <p>5. В строке 1 раздела 2 указывается фактическое наличие в хозяйстве скота и птицы по видам по состоянию на 1 января отчетного года, независимо от того, находился он на скотном дворе хозяйства или в отгоне на пастбищах. К числу коров молочного, мясного и молочно-мясного стада относятся коровы основного стада, включая отелившихся телок после перевода их в основное стадо, сухостойные и яловые коровы и телки, достигшие 27 месяцев.</p> <p>По строке 3 раздела 2 указывается приплод, родившийся в отчетном году живым от маток, принадлежащих хозяйству, включая приплод, впоследствии проданный, забитый или павший, за исключением мертворожденного приплода. В количество полученного приплода не включается молодняк рождения отчетного года, приобретенный хозяйством со стороны.</p> <p>По строке 4 раздела 2 записываются все случаи приобретения скота и птицы хозяйством (купленные, полученные в порядке обмена, дарения, за случайные услуги, в долг или в уплату долга и другие) в пределах своего региона у сельскохозяйственных предприятий, индивидуальных предпринимателей и крестьянских или фермерских хозяйств и хозяйств населения.</p> <p>По строке 8 раздела 2 указывается количество голов скота и птицы, приобретенных в других регионах республики и из-за границы (импорт).</p> <p>В строке 9 раздела 2 указывается количество голов скота и птицы, забитых хозяйством (самостоятельно или на бойне), мясо которых предназначено для использования на собственные нужды, для продажи или выдачи организациям, предприятиям и работникам хозяйства, в том числе по бартерным сделкам. В данной строке отражается количество голов скота и птицы, проданных на убой заготовительным организациям, перерабатывающим предприятиям, через сеть общественного питания (столовые, рестораны, кафе), торговую сеть, включая рынки, и на экспорт.</p> <p>В строках 10 и 11 раздела 2 указывается вес забитых или реализованных на убой скота и птицы в живой и убойной массе. По овцам учитывается поголовье приплода, забитого на каракульские смушки (при определении живого веса одной головы забитых на мясо овец, живой вес приплода, забитого на каракульские смушки не учитывается).</p> <p>В строку 12 раздела 2 включается все количество павшего скота и птицы за отчетный год (от пожаров, стихийных бедствий, утонувшего и другие), включая павший молодняк рождения текущего года. Также включается вынужденно забитый скот, мясо которого не подлежит к использованию в пищу или используется только</p>
---	--

немесе тек ауыл шаруашылығы малы, құсының және басқа да үй жануарларының азығына пайдаланылған мәжбүрлі түрде сойылған мал жатады.

2-бөлімнің 13-жолы бойынша өз өңірі шегінде ауыл шаруашылығы кәсіпорындарына, дара кәсіпкерлерге және шаруа немесе фермер қожалықтарына және жұртшылық шаруашылықтарына барлық тірі малдың шығыс жағдайлары (сатылғаны, айырбастау, сыйға тарту, кездейсоқ көрсетілген қызметтерге, қарызға немесе қарызды өтеуге, еңбек ақыға) жазылады.

2-бөлімнің 17-жолы бойынша республиканың басқа өңірлеріне, шет елдерге (экспортқа) шығарылған мал мен құс бастарының саны және мал шығыстарының басқа жағдайлары (ұрланғаны) көрсетіледі.

2-бөлімнің 18-жолы бойынша шаруашылықтың мал қорасында немесе жайлауда жайылымда болғанына қарамастан, шаруашылыққа тиесілі мал мен құстың жыл соңындағы саны көрсетіледі.

Сүтті бағыттағы сиырларға кара-ала, голштинфриз, қызыл дала, әулиеата, айршир, латвиялық қоңыр тұқымды сиырлар жатады. Етті бағыттағы сиырларға қазақтың ақ бас тұқымды сиырлары, әулиекөл, ангус, герефорд, обрак, шароле, лимузин, санта-гертруда, галловей және қалмақ сиырлары жатады. Сүтті-етті бағыттағы сиырларға алатаулық сиырлары, симменталдық және швицтік сиырлары жатады. Тұқымы жоқ малды пайдалану мақсатына қарай (етті немесе сүтті алуға) сүтті, етті немесе сүтті-етті табынға жатқызады. Егер сиырдан сүт адамның әрі қарай тұтынуы немесе өткізуі үшін алынатын болса, онда мұндай сиырларды сүтті табынға жатқызады.

2-бөлімнің 20-жолында орташа басы бір жылдағы мал азығы күндерінің қосындысын осы жылдағы күндердің санына бөлу арқылы есептеледі. Мал азығы күні деп бір бас малдың бір тәулік бойы шаруашылықта болуы саналады.

Орташа басы орташа хронологиялық формула бойынша есептеледі:

$$X = \frac{\frac{1}{2}x_1 + x_2 + x_3 + \dots + \frac{1}{2}x_n}{n - 1}$$

мұнда,

X – есепті кезеңге орташа басы;

x_1 – есепті кезеңнің бірінші күніне, есепті жылдың 1 қаңтарына мал басының саны;

x_2 – есепті кезеңнің екінші күніне, есепті жылдың 1 ақпанына мал басының саны;

на корм сельскохозяйственному скоту и птице, и другим домашним животным.

По строке 13 раздела 2 записываются все случаи выбытия живого скота (продажа, обмен, дарение, за случайные услуги, в долг или в уплату долга, оплаты труда) в пределах своего региона в сельскохозяйственных предприятиях, к индивидуальным предпринимателям и в крестьянские или фермерские хозяйства и хозяйства населения.

По строке 17 раздела 2 указывается количество голов скота и птицы, вывезенных в другие регионы республики, за границу (на экспорт) и другие случаи выбытия скота (хищение).

По строке 18 раздела 2 указывается количество скота и птицы на конец года, принадлежащих хозяйству, независимо от того, находились ли они на скотном дворе хозяйства или в отгоне на пастбищах.

К коровам молочного направления относят коров черно-пестрой, голштинофризской, красно-степной, аулиеатинской, айрширской, бурой латвийской породы. К коровам мясного направления относят коров пород казахской белоголовой, аулиекольской, ангус, герефорд, обрак, шароле, лимузин, санта-гертруда, галловейской и калмыцкой. К коровам молочно-мясного направления относят коров алатауской, симментальской, швицкой породы. Беспородный скот относят к молочному, мясному или молочно-мясному стаду в зависимости от цели использования (получения мяса или молока). Если от коровы получают молоко для дальнейшего его потребления человеком или реализации, то таких коров относят к молочному стаду.

В строке 20 раздела 2 среднее поголовье рассчитывается путем деления суммы кормовой поголовья за год на число дней данного года. Кормоднем считается пребывание в хозяйстве одной головы скота в течение суток.

Среднее поголовье рассчитывается по формуле средней хронологической:

$$X = \frac{\frac{1}{2}x_1 + x_2 + x_3 + \dots + \frac{1}{2}x_n}{n - 1},$$

где,

X – среднее поголовье за отчетный период;

x_1 – численность поголовья на первую дату отчетного периода, на 1 января отчетного года;

x_2 – численность поголовья на вторую дату отчетного периода, на 1 февраля отчетного года;

<p>x_3 – есепті кезеңнің үшінші күніне, есепті жылдың 1 наурызына мал басының саны;</p> <p>x_n – есепті кезеңнің соңғы күніне, келесі жылғы 1 қаңтарға мал басының саны;</p> <p>n – есепті кезеңдегі айлар саны.</p> <p>Ай сайынғы деректер болмаған жағдайда орташа мал басы есепті жылдың басына және соңына орташа арифметика есептеледі.</p> <p>2-бөлімнің 21-жолы осыған ұқсас есептеледі. Осы көрсеткішті есептеу үшін база ретінде есепті жылы төл беруге қабілетті аналықтардың саны алынады.</p> <p>2-бөлімнің 22-жолы бойынша органикалық өндіріс бойынша өндірістік бөлімшеде тұрған ауыл шаруашылығы жануарларының жыл соңына саны 18-жолдан бөлінеді.</p> <p>2-бөлімнің 23-жолы бойынша органикалық өндіріс бойынша өндірістік бөлімшеде тұрған шаруашылықта сойылған немесе сойысқа өткізілген ауыл шаруашылығы жануарларының сойыс салмағы 11-жолдан бөлінеді.</p> <p>6. 3-бөлімде Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика бюросының интернет-ресурсында (www.stat.gov.kz) орналастырылған Ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (көрсетілетін қызметтердің) анықтамалығына сәйкес жыныс-жас топтары бойынша 2-бөлімнің 18-жолы бойынша көрсетілген мал мен құстың барлық түрлері көрсетіледі.</p> <p>7. 4-бөлімде 2-бөлімде есепке алынбаған фермада өсірілген жеке мал түрлерінің және құстардың түрлері бойынша басы және оларды союға өткізілуі көрсетіледі. 1-баған бойынша есепті жылдың соңына фермада түрлері бойынша өсірілген шаруашылықтағы мал мен құстың нақты қолда бары көрсетіледі. 2-баған бойынша шаруашылық сойған (өздігінен немесе қасапханада) мал мен құс басының саны көрсетіледі, олардың еті жеке қажеттілікке пайдалануға, сатуға немесе ұйымдарға, кәсіпорындарға, шаруашылық қызметкерлеріне және айырбас мәмілелері бойынша беруге арналған. Осы жолда сонымен қатар дайындаушы ұйымдарға, қайта өңдеу кәсіпорындарына, қоғамдық тамақтандыру желісі (асханалар, мейрамханалар, дәмханалар), базарларды қоса сауда желісі арқылы, сондай-ақ экспортқа союға сатылған мал мен құс басының саны көрсетіледі. 3 және 4-бағанда мал мен құстың сойылған немесе тірідей және сойыс салмақта союға өткізілген салмағы көрсетіледі.</p> <p>4.1-ішкі бөлімде есепті жылдың соңындағы торда өсірілетін терісі бағалы аңдар басы көрсетіледі. 4.2-бөлімшеде есепті күнге ара ұяларының саны көрсетіледі.</p> <p>8. 5-бөлімде есепті жылы өнім алынған мал мен құстың жеке түрлерінің орташа саны көрсетіледі. Сауын сиырлардың, тауық мекиндерінің орташа саны</p>	<p>x_3 – численность поголовья на третью дату отчетного периода, на 1 марта отчетного года;</p> <p>x_n – численность поголовья на последнюю дату отчетного периода, на 1 января следующего года;</p> <p>n – число месяцев в отчетном периоде.</p> <p>В случаях отсутствия помесных данных, среднее поголовье исчисляется как среднее арифметическое на начало и конец отчетного года.</p> <p>Аналогично рассчитывается строка 21 раздела 2. В качестве базы для исчисления данного показателя берется число маток, способных дать приплод в отчетном году.</p> <p>По строке 22 из строки 18 раздела 2 выделяется численность сельскохозяйственных животных на конец года, находящихся в производственном подразделении по органическому производству.</p> <p>По строке 23 из строки 11 раздела 2 выделяется убойный вес забитых в хозяйствах или реализованных на убой сельскохозяйственных животных, находящихся в производственном подразделении по органическому производству.</p> <p>6. В разделе 3 указываются все виды скота и птицы, указанные по строке 18 раздела 2, по половозрастным группам, в соответствии со Справочником продукции (услуг) сельского, лесного и рыбного хозяйства, размещенном на интернет-ресурсе Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан (www.stat.gov.kz).</p> <p>7. В разделе 4 указывается поголовье отдельных видов животных выращенных на ферме, неучтенных в разделе 2 и поголовье птицы по видам и реализации их на убой. По графе 1 отражается фактическое наличие в хозяйстве птицы и животных, выращенных на ферме по видам на конец отчетного года. По графе 2 отражается количество голов скота и птицы, забитых хозяйством (самостоятельно или на бойне), мясо которых предназначено для использования на собственные нужды, для продажи или выдачи организациям, предприятиям, работникам хозяйства и по бартерным сделкам. В данной строке отражается количество голов скота и птицы, проданных на убой заготовительным организациям, перерабатывающим предприятиям, через сеть общественного питания (столовые, рестораны, кафе), торговую сеть, включая рынки и на экспорт. В графах 3 и 4 отражается вес забитых или реализованных на убой скота и птицы в живой и убойной массе.</p> <p>В подразделе 4.1 указывается поголовье пушных зверей клеточного содержания на конец отчетного года. В подразделе 4.2 показывается количество пчелосемей на отчетную дату.</p> <p>8. В разделе 5 указывается среднее поголовье отдельных видов скота и птицы, от которых получена продукция в отчетном году. Среднее поголовье дойных коров, кур-несушек рассчитывается аналогично показателю «среднегодовое поголовье»</p>
---	---

<p>2-бөлімнің «орташа басы» көрсеткішіне ұқсас есептеледі. Қыркылған қой бойынша есепті жылы жүн алынған қойдың саны көрсетіледі.</p> <p>9. 6-бөлімде мал шаруашылығы өнімінің жеке түрлерінің өндірісі туралы деректер әр жол бойынша органикалық мал шаруашылығы өнімінің өндірісі туралы деректерді бөлумен көрсетіледі.</p> <p>6.1-ішкі бөлімде шикі сиыр, қой, ешкі, түйе, бие сүтінің өндірісі бойынша кезеңде нақты сауылған, ол өткізілгеніне немесе оның бір бөлігі шаруашылықта пайдалынғаны, оның ішінде бұзаулар мен торайларды сүтпен суаруға кеткеніне қарамастан көрсетіледі. Бұзаулар, қозылар, лақтар, құлындар және боталар еміп қойған сүт оларды емізуде ұстау кезіндегі өнімге енгізілмейді, жалпы өндіріске кірмейді.</p> <p>«Жүн өндірісі» көрсеткіші бойынша қой, ешкі, түйенің нақты қыркылған жүні, оның сатылғаны немесе ішкішаруашылық қажеттілігіне жұмсалғанына қарамастан көрсетіледі. Қой терісін былғарыға өнеркәсіптік өңдеу кезінде алынған жүн («қышкыл жүн» деп аталатын) өнімге енгізілмейді. Жүннің салмағы қойды тура қырқудан кейінгі табиғи салмақта көрсетіледі.</p> <p>Басқа топтамаларға енгізілмеген, малдан алынатын өзге де тағамдық өнімдерге тірі малдардан алынатын, адамға тамаққа пайдалану үшін жарамды, басқа позицияға кірмеген тағамдар жатады.</p> <p>6.2-ішкі бөлімде тауық, күркетауық, үйрек, қаз, мысыр тауық, бөдене, түйеқұс және өзге жұмыртқалардың өндірісі бойынша құстарды ұдайы өсіруге (оның ішінде инкубация) жұмсалған жұмыртқа санын қоса, олардың есепті кезеңде жиналғаны көрсетіледі.</p> <p>6.3-ішкі бөлімде елтірі қозылардың терілеріне қаракөлше, қаракөл және елтірі жатады.</p> <p>Ірі терілерге салмағы 10 килограммнан астам жаңа сойылған ірі қара мал, жылқы, түйе және басқа да терілер жатады.</p> <p>Ұсақ терілерге салмағы 10 килограммға дейін жаңа сойылған қой, ешкі, бұзау, құлын, бота және басқа да терілер жатады.</p> <p>6.4-ішкі бөлімде қыркылған қой жүнінің жалпы мөлшерінен бастапқы өңдеуге өткізілген жүннің мөлшері көрсетіледі. Бастапқы өңдеуге жүнді іріктеу, түту, шаю және кептіру жатады.</p> <p>10. 7-бөлімде жыл бойы мал азығы түрлері бойынша және топтары бойынша мал азығының барлық шығыстар салмағы есепке алынады. Малдың тиісті тобын азықтандырған азықтың әр түрінің нақты салмағы мал азығының қоректілік нормативтері арқылы мал азығы бірлігіне ауыстырылады.</p> <p>Дәнді және дәндібұршақты мал азықтық дақылдарға малды азықтандыруға пайдаланылған барлық дәнді және дәндібұршақты дақылдардың көк салмағы кіреді. Жемшөптік астық құнарлы мал азықтарында есепке алынады.</p>	<p>раздела 2. По овцам, подверженным стрижке, показывается поголовье овец, с которых получена шерсть в отчетном году.</p> <p>9. В разделе 6 указываются данные о производстве отдельных видов продукции животноводства, с выделением по каждой строке данных о производстве продукции органического животноводства.</p> <p>В подразделе 6.1 по производству молока сырого коровьего, овечьего, козьего, кобыльего, верблюжьего отражается фактически надоенное за период, независимо от того, было ли оно реализовано или часть его потреблена в хозяйстве, в том числе на выпойку телят и поросят. Молоко, высосанное телятами, ягнятами, козлятами, жеребятками и верблюжатами при подсосном их содержании, в продукцию и валовое производство не включается.</p> <p>По показателю «Производство шерсти» указывается фактически настриженная овечья, козья, верблюжья шерсти, независимо реализована она или использована на внутривладельческие нужды. Шерсть, полученная с овчин при промышленной переработке их на кожу (так называемая «кислая шерсть») в продукцию не включается. Вес шерсти показывается физический, непосредственно после стрижки овец.</p> <p>К продуктам пищевым животного происхождения, не включенные в другие группировки, прочим относятся продукты, получаемые от живых животных, пригодные для употребления в пищу человеком, не вошедшие в другие позиции.</p> <p>В подразделе 6.2 указывается количество яиц, полученных в хозяйстве за отчетный период от всех видов птиц (кур, индеек, уток, гусей, цесарок, перепелок, страусов и прочих), включая яйца, использованные на воспроизводство птицы (в том числе инкубацию).</p> <p>В подразделе 6.3 к шкуркам смушковых ягнят относятся каракульча, каракуль и смушка.</p> <p>К крупным шкурам относятся шкуры крупного рогатого скота, лошадей, верблюдов и другие шкуры в парном состоянии весом свыше 10 килограмм.</p> <p>К мелким шкурам относятся шкуры овец, коз, телят, жеребят, верблюжат и другие шкуры в парном состоянии весом менее 10 килограмм.</p> <p>В подразделе 6.4 указывается из общего количества настриженной овечьей шерсти количество реализованной шерсти на первичную обработку. К первичной обработке шерсти относится сортировка, трепание, промывание и сушка шерсти.</p> <p>10. В разделе 7 учитываются все расходы кормов за год по видам кормов и по группам скота. Физическая масса каждого вида кормов, скормленных соответствующей группе скота, через нормативы питательности кормов переводится в кормовые единицы.</p> <p>В культуры кормовые зерновые и зернобобовые включается зеленая масса всех</p>
--	--

<p>7-бөлімді толтыру кезінде шошқаны және үй құсын азықтандыру үшін дәнділердің пішен, сабан және қауыз қолданылмайтынын ескеру керек.</p> <p>11. Осы статистикалық нысанды ұсыну қағаз жеткізгіште немесе электрондық түрде жүзеге асырылады. Статистикалық нысанды электрондық түрде толтыру Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика бюросының интернет-ресурсында (https://cabinet.stat.gov.kz/) орналастырылған «Деректерді он-лайн режимде жинау» ақпараттық жүйесі арқылы жүзеге асырылады.</p> <p>12. Ескерту: х – осы позиция толтыруға жатпайды.</p> <p>13. Арифметикалық логикалық бақылау:</p> <p>1) 2-бөлім:</p> <p>есепті жылдағы 1-жол = өткен жылғы статистикалық нысанның 18-жолына, әр баған үшін;</p> <p>есепті жылдағы 2-жол = өткен жылғы статистикалық нысанның 19-жолына, әр баған үшін;</p> <p>егер 1-жол > 0 болса, онда 2-жол > 0, әр баған үшін;</p> <p>4-жол = 5–7-жолдар қосындыларына, 2, 4 және 6-бағандарынан басқа, әр баған үшін;</p> <p>егер 9-жол > 0, онда 10 және 11-жолдар > 0, 2, 4 және 6-бағандарынан басқа, әр баған үшін;</p> <p>10-жол > 11-жолдан, 2, 4 және 6-бағандарынан басқа, әр баған үшін;</p> <p>егер 18-жол толтырылған болса, 19-жол толтырылуы тиіс, әр баған үшін;</p> <p>егер 3-жол > 0, онда 21-жол > 0, 12-бағанынан басқа, әр баған үшін;</p> <p>егер 10-жол > 0, онда 11-жол > 0, 2, 4 және 6-бағандарынан басқа, әр баған үшін;</p> <p>13-жол = 14–16-жолдар қосындыларына, 2, 4 және 6-бағандарынан басқа, әр баған үшін;</p> <p>18-жол = 1-жол + 3-жол + 4-жол + 8-жол – 9-жол – 12-жол – 13-жол – 17-жол;</p> <p>1-баған ≥ 2-бағаннан, әр жол үшін;</p> <p>3-баған ≥ 4-бағаннан, әр жол үшін;</p> <p>5-баған ≥ 6-бағаннан, әр жол үшін;</p> <p>18-жол ≥ 22-жолдан, әр жол үшін;</p> <p>22-жол ≤ 18-жолдан, әр жол үшін;</p> <p>11-жол ≥ 23-жолдан, 2, 4 және 6-бағандарынан басқа, әр жол үшін;</p> <p>23-жол ≤ 11-жолдан, 2, 4 және 6-бағандарынан басқа, әр жол үшін;</p> <p>2) 4-бөлім:</p> <p>егер 2-жол > 0 болса, онда 3-жол > 0 және 4-жол > 0, әр жол үшін;</p> <p>3-жол > 4-жолдан, әр жол үшін;</p>	<p>видов зерновых и зернобобовых культур, использованная на корм скоту. Фуражное зерно учитывается в концентрированных кормах.</p> <p>При заполнении раздела 7 указывается, что для кормления свиней и домашней птицы не используются солома и шелуха, а также сено.</p> <p>11. Представление данной статистической формы осуществляется на бумажном носителе или в электронном виде. Заполнение статистической формы в электронном виде осуществляется посредством информационной системы «Сбор данных в режиме он-лайн», размещенной на интернет-ресурсе Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан (https://cabinet.stat.gov.kz/).</p> <p>12. Примечание: х – данная позиция не подлежит заполнению.</p> <p>13. Арифметико-логический контроль:</p> <p>1) Раздел 2:</p> <p>строка 1 за отчетный год = строке 18 статистической формы за предыдущий год, для каждой графы;</p> <p>строка 2 за отчетный год = строке 19 статистической формы за предыдущий год, для каждой графы;</p> <p>если строка 1 > 0, то строка 2 > 0, для каждой графы;</p> <p>строка 4 = сумма строк 5–7, кроме граф 2, 4 и 6, для каждой графы;</p> <p>если строка 9 > 0, то строка 10 и строка 11 > 0, для каждой графы, кроме граф 2, 4 и 6;</p> <p>строка 10 > строки 11, кроме граф 2, 4 и 6, для каждой графы;</p> <p>если строка 18 > 0, то строка 19 > 0, для каждой графы;</p> <p>строка 3 > 0, тогда строка 21 > 0, кроме графы 12, для каждой графы;</p> <p>если строка 10 > 0, тогда строка 11 > 0, кроме граф 2, 4 и 6, для каждой графы;</p> <p>строка 13 = сумма строк 14 – 16, кроме граф 2, 4 и 6, для каждой графы;</p> <p>строка 18 = строка 1 + строка 3 + строка 4 + строка 8 – строка 9 – строка 12 – строка 13 – строка 17;</p> <p>графа 1 ≥ графы 2, для каждой строки;</p> <p>графа 3 ≥ графы 4, для каждой строки;</p> <p>графа 5 ≥ графы 6, для каждой строки;</p> <p>строка 18 ≥ строки 22, для каждой графы;</p> <p>строка 22 ≤ строки 18, для каждой графы;</p> <p>строка 11 ≥ строки 23, для каждой графы, кроме граф 2, 4 и 6;</p> <p>строка 23 ≤ строки 11, для каждой графы, кроме граф 2, 4 и 6;</p> <p>2) Раздел 4:</p> <p>если строка 2 > 0, то строка 3 > 0 и 4 > 0, для каждой строки;</p> <p>строка 3 > строки 4, для каждой строки;</p> <p>3) Подраздел 6.1:</p>
--	--

<p>3) 6.1-ішкі: 1-баған \geq 2-бағаннан, әр жол үшін; 2-баған \leq 1-бағаннан, әр жол үшін; 4) 6.2-кіші бөлім: 1-баған \geq 2-бағаннан, әр жол үшін; 2-баған \leq 1-бағаннан, әр жол үшін; 5) 7-бөлім: 1-баған \geq 2-бағаннан, әр жол үшін; 3-баған \geq 4-бағаннан, әр жол үшін; 5-баған \geq 6-бағаннан, әр жол үшін; 6) Бөлім аралық бақылау: егер 2-бөлімнің 18-жолы толтырылған болса, онда 3-бөлім тиісті кодтар бойынша толтырылуы тиіс; 4-бөлімнің 1-бағанындағы 1, 2, 3, 4, 5-бағандардың қосындысы = 2-бөлімдегі 12-бағаны бойынша 18-жолға; 4-бөлімнің 2-бағанындағы 1, 2, 3, 4, 5-бағандардың қосындысы = 2-бөлімдегі 12-бағаны бойынша 9-жолға; 4-бөлімнің 3-бағанындағы 1, 2, 3, 4, 5-бағандардың қосындысы = 2-бөлімдегі 12-бағаны бойынша 10-жолға; 4-бөлімнің 4-бағанындағы 1, 2, 3, 4, 5-бағандардың қосындысы = 2-бөлімдегі 12-бағаны бойынша 11-жолға; егер 5-бөлімнің 1-бағаны 1-жолы > 0, онда 2-бөлімнің 21-жолы 1 және 5-бағандары бойынша > 0; 5-бөлімнің 1-бағаны 4-жолы \leq 2-бөлімнің 9-жолынан 9-бағаны бойынша; егер 6.1-бөлімнің 1-бағанында 1 және 2-жолдары бойынша қосындысы > 0 болса, онда 5-бөлімнің 1-бағанының 1-жолы толтырылуы тиіс; егер 6.1-бөлімнің 1-бағанында 7, 8, 9, 10, 11-жолдары қосындысы бойынша > 0 болса, онда 5-бөлімнің 1-бағанының 2-жолы > 0; егер 6.2-бөлімнің 1-бағанында 1, 2, 3, 4, 9, 10, 11-жолдары қосындысы бойынша > 0 болса, онда 5-бөлімнің 1-бағанының 3-жолы > 0; егер 6.3-бөлімнің 1-бағанында 12, 13, 14-жолдары қосындысы бойынша > 0 болса, онда 5-бөлімнің 1-бағанының 4-жолы > 0; 6.3-бөлімнің 1-бағанының 16-жолы \leq 2-бөлімнің 9-жолы + 12-жолдың 1 + 3 + 5 + 7 + 8-бағандар қосындылары бойынша; 6.3-бөлімнің 1-бағаны 16 + 17-жолдары \leq 2-бөлімнің 9-жолы + 12-жол бойынша 1 + 3 + 5 + 7 + 8 + 9 + 10-бағандар қосындысы; 6.4-ішкі бөлім \leq 6.1-бөлімнің 1-бағанының 7, 8, 9, 10, 11-жолдардың қосындысы; 6.5-ішкі бөлім \leq 6.1-бөлімнің 1-бағанындағы 1, 2-жолдардың қосындысы;</p>	<p>графа 1 \geq графы 2, для каждой строки; графа 2 \leq графы 1, для каждой строки; 4) Подраздел 6.2: графа 1 \geq графы 2, для каждой строки; графа 2 \leq графы 1, для каждой строки; 5) Раздел 7: графа 1 \geq графа 2, для каждой строки; графа 3 \geq графа 4, для каждой строки; графа 5 \geq графа 6, для каждой строки; 6) Контроль между разделами: если строка 18 раздела 2 > 0, то раздел 3 > 0 по соответствующим кодам; сумма граф 1, 2, 3, 4, 5 раздела 4 графы 1 = разделу 2 по графе 12 строки 18; сумма граф 1, 2, 3, 4, 5 раздела 4 графы 2 = разделу 2 по графе 12 строки 9; сумма граф 1, 2, 3, 4, 5 раздела 4 графы 3 = разделу 2 по графе 12 строки 10; сумма граф 1, 2, 3, 4, 5 раздела 4 графы 4 = разделу 2 по графе 12 строки 11; если строка 1 графа 1 раздела 5 > 0, то строка 21 раздела 2 по графам 1 и/или 5 > 0; строка 4 графа 1 раздела 5 \leq строки 9 раздела 2 по графе 9; если графа 1 раздела 6.1 сумма по строке 1 и 2 > 0, то строка 1 графы 1 раздела 5 > 0; если графа 1 раздела 6.1 сумма по строкам 7, 8, 9, 10, 11 > 0, то строка 2 графы 1 раздела 5 > 0; если графа 1 раздела 6.2 сумма по строкам 1, 2, 3, 4, 9, 10, 11 > 0, то строка 3 графы 1 раздела 5 > 0; если графа 1 раздела 6.3 сумма по строкам 12, 13, 14 > 0, то строка 4 графы 1 раздела 5 > 0; строка 16 графы 1 раздела 6.3 \leq раздел 2 строка 9 + строка 12 по сумме граф 1 + 3 + 5 + 7 + 8; строка 16 + 17 графы 1 раздела 6.3 \leq раздел 2 строка 9 + + строка 12 по сумме граф 1 + 3 + 5 + 7 + 8 + 9 + 10; подраздел 6.4 \leq сумме строк 7, 8, 9, 10, 11 графы 1 раздела 6.1; подраздел 6.5 \leq сумме строк 1, 2 графы 1 разд. 6.1; 14. Дополнительные контроли являются допустимыми и предусмотрены с целью снижения вероятности появления случайных ошибок регистрации, возникающих из-за описок и невнимательности респондентов: при заполнении строк 9 и 10 раздела 2 учитывается средний живой вес одной головы скота и птицы (отношение строки 10 к строке 9), не выходит за следующие пределы. Минимальное допустимое значение среднего живого веса одной головы крупного рогатого скота – 230 килограмм (далее – кг), максимально допустимое –</p>
--	--

<p>14. Қосымша бақылауларға жол беріледі және тіркеу мен респонденттердің ұқыпсыздығынан пайда болатын, тіркеу кезіндегі кездейсоқ қателердің пайда болу ықтималдығын азайту мақсатында көзделген:</p> <p>2-бөлімнің 9 және 10-жолдарын толтыру кезінде мал мен құстың бір басының орташа тірі салмағы (10-жолдың 9-жолға қатысы) келесі шектерге шықпауы тиіс. Ірі қара малдың бір басының орташа тірі салмағының ең төмен рұқсат етілген мәні – 230 килограмм (бұдан әрі – кг), ең жоғарғы рұқсат ету – 550 кг. Сиырлар үшін осы мәндер тиісінше 380 кг және 550 кг; жылқылар – 270 кг және 600 кг; түйелер – 370 кг және 1000 кг; қойлар және ешкілер – 30 кг және 65 кг; шошқалар – 70 кг және 150 кг; маралдар – 250 кг және 300 кг; үй құсы – 0,5 кг және 8 кг; қояндар – 2,5 кг және 4 кг; фермада өсірілген құстар – 1 кг және 8 кг, өзге де жануарлар – 250 кг және 350 кг құрайды.</p> <p>2-бөлімнің 11-жолын толтыру кезінде тірі салмақта сойылған мал мен құстың сойыс салмағының шығыс коэффициенті (пайызда көрсетілген 11-жолдың 10-жолға қатысы) негізінде келесі шекте болатынын ескеру керек. Ірі қара мал үшін сойыс шығысының коэффициенті 50–59%-ды (жұртшылық шаруашылығы үшін – 50 – 54%-ды), жылқылар – 48–53%-ды, түйелер – 48–54%-ды, қойлар және ешкілер – 4 – 58%-ды, шошқалар – 66 – 75%-ды, үй құсы – 61–80%-ды, қояндар – 50%-ды, маралдар – 45–48%-ды құрайды;</p> <p>6.1-бөлімді толтыру кезінде бір сиырға есептегендегі сиыр сауымы күніне 23 кг-дан (өндірілген сиыр сүтінің сауылатын сиырдың орташа басына қатысы), ал бір қойдан орташа жүн қырқуы – 4,5 кг-дан (жүн өндірісінің саны қырқылған қой санына қатысы) аспау керектігі ескеріледі;</p> <p>6.2-бөлімді толтыру кезінде тауық мекиендерінің орташа жұмыртқалағыштығы – айына 30 данадан (тауық жұмыртқасы өндірісінің тауық мекиендерінің орташа басына қатысы) аспау керектігі ескеріледі.</p> <p>Егер жоғарыда келтірілген шектеулердің сақталмау құбылысы орын алған жағдайда, статистикалық нысанмен бірге статистика бөлімшесіне тиісті түсініктеме ұсынылады.</p>	<p>550 кг. Для коров эти пределы составляют соответственно 380 кг и 550 кг; лошадей – 270 кг и 600 кг; верблюдов – 370 кг и 1000 кг; овец и коз – 30 кг и 65 кг; свиней – 70 кг и 150 кг; маралов – 250 кг и 300 кг; домашней птицы – 0,5 кг и 8 кг; кроликов – 2,5 кг и 4 кг; птицы, выращиваемой на ферме – 1 кг и 8 кг, для прочих животных – 250 кг и 350 кг;</p> <p>при заполнении строки 11 раздела 2 учитывается, что коэффициент выхода убойной массы скота и птицы, реализованных на убой в живом весе (отношение строки 11 к строке 10, выраженное в процентах), находится в следующих пределах. Для крупного рогатого скота коэффициент убойного выхода составляет 50–59% (для хозяйства население – 50 – 54%), лошадей – 48–53%, верблюдов – 48–54%, овец и коз – 43–58%, свиней – 66–75%, домашней птицы – 61–80%, кроликов – 50%, маралов – 45–48%;</p> <p>при заполнении раздела 6.1 учитывается надой молока в расчете на одну корову, не превышающий 23 кг в день (отношение произведенного коровьего молока к среднему поголовью дойных коров), а средний настриг шерсти с одной овцы – 4,5 кг (отношения произведенного количества шерсти к количеству овец подверженных стрижке);</p> <p>при заполнении раздела 6.2 учитывается средняя яйценоскость кур-несушек – 30 штук в месяц (отношение производства яиц куриных к среднему поголовью кур-несушек).</p> <p>В случаях не соблюдения вышеприведенных ограничений, вместе со статистической формой предоставляются в подразделения статистики соответствующие пояснения.</p>
---	---